

Příloha č. 1: Život Jana Scheinosta v datech

23. 2. 1896 narozen v Sušici jako Jan Rypl, nemanželský syn továrníka Františka Václava Scheinosta a Johanny (Jany) Ryplové.

Nejprve vyrůstal s matkou v Horách Matky Boží, ve školním věku ale otec nechal přepsat jeho rodný list, a nadaného syna poslal na nižší gymnázium do Mladé Boleslavi.

1915 po maturitě na vyšším gymnáziu v Praze Jan Scheinost již jako nositel jména sirkařských průmyslníků narukoval k vozatajskému praporu v Praze.

Postupně sloužil u střeleckého pluku č. 29 a u československého pěšího pluku č. 108, než byl v lednu 1920 propuštěn do civilu v hodnosti kapitána v záloze.

1918 vstupuje Scheinost do Československé národní demokracie, přispívá do jejích regionálních *Sušických listů*.

1919 uzavírá sňatek s Boženou Sedleckou (†1969).

1920 po vojenské službě nastupuje J. Scheinost jako suplující profesor na sušické reálné gymnázium.

Narozena první dcera Eva, později provdaná Kratochvílová (†2002).

1922 již jako člen Československé strany lidové (ČSL) a předseda sušické obecní organizace ČSL zakládá stranický politický týdeník *Stráž Pošumaví*.

Začíná přispívat do *Lidových listů*.

1923 se Scheinost stěhuje do Prahy. Začíná pracovat jako prokurista v nakladatelství Ladislava Kuncíře v Praze (podle některých zdrojů byl též spolumajitel).

Zároveň se zapisuje ke studiu historie na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy (které však nedokončil, absolvoval osm semestrů).

15. 10. 1923 vychází první číslo revue *Rozmach*. Vychází také Scheinostův spis *Kulturní politika obecní*.

1926 Jan Scheinost na necelé dva roky odpovědným redaktorem časopisu pro moderní literaturu *Kmen*.

1927 *Rozmach* přestává být vydáván, Scheinost vstupuje do Národní obce fašistické.

Narozena druhá dcera Lucie, provdaná Chytilová.

1929 Scheinost vystupuje z Národní obce fašistické, kde již r. 1928 složil funkci generálního tajemníka. Vrací se jako novinář do tisku Československé strany lidové.

1930 Scheinost píše ideové články do měsíčníku Mladé generace ČSL, 3. *generace*.

Narozen syn Jan (†1980).

1935 Jan Scheinost se oficiálně stává šéfredaktorem tiskového orgánu Československé strany lidové, *Lidových listů*.¹

1936 vyznamenán papežským řádem *Pro Ecclesia et Pontifice*.

1937 začíná přispívat do revue R. I Malého *Tak*.

1938 Scheinost spolurediguje *Tak*. Vyjednává vstup ČSL do Strany národní jednoty (SNJ).

1939 Jan Scheinost referentem programové komise SNJ.

Po vzniku Protektorátu Čechy a Morava zůstává šéfredaktorem *Lidových listů*.

---

¹ Na Scheinostově členském průkazu z Národního souručenství je uveden rok 1933, a tento rok uvádí i většina literatury. Avšak v tiráži *Lidových listů* je jako šéfredaktor Scheinost uváděn až od r. 1935. Podle pramenů však již předchozí rok listy de facto řídil.

1943 Scheinost se stává šéfredaktorem *Národní politiky*.

1945 ještě těsně před koncem války zatčen.

1947 Národní soud odsuzuje Jana Scheinosta k 22 měsícům trestu za to, že propagoval a podporoval nacistické hnutí a schvaloval a obhajoval nepřátelskou vládu na území republiky. Vzhledem k délce trestu je od soudu propuštěn na svobodu.

Vypomáhá v břevnovském klášteře.

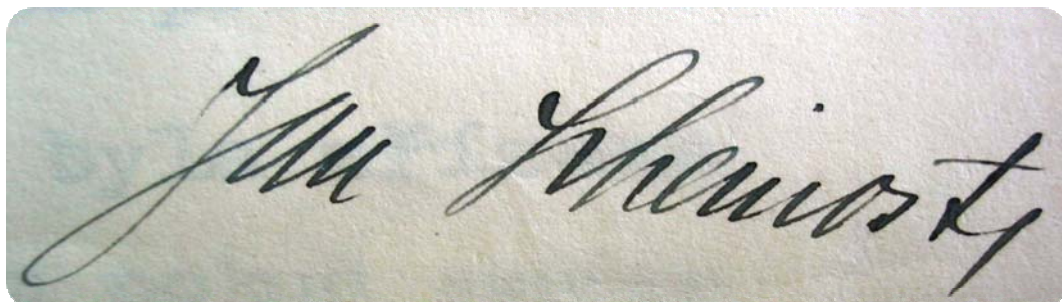
1948 znovu zatčen, opět obviněn z podpory nacismu a ze spolupráce s nacistickou Sicherheitsdienst (SD), a v roce 1949 také z činnosti proti lidově demokratickému zřízení a za přípravu úkladů proti republice.

1950 Scheinost odsouzen k 8 letům vězení.

1955 propuštěn na podmínku.

Pracuje v katolickém knihkupectví v Praze, překládá.

22. 5. 1964 v Praze umírá.

Jan Scheinost

Příloha č. 2: Řekli o něm

Komplikovaná kontroverzní osobnost Jana Scheinosta z vybraných výpovědí současníků i hodnocení historiků.

Jaroslav Durych napsal roku 1924 o Janu Scheinostovi (v dopise Josefu Florianovi):

„Jan Scheinost jest dobrý chlapec, 28letý, trochu divoký, jako hříbě. (...) Připomínám, že jest povahy veselé, hlučné, zuřivý voják a imperialista, vodil nás v Praze na flámy a pili jsme někdy až do rána. Byl profesorem dějepisu a praštil s tím.“

Putna, Martin: *Česká katolická literatura v kontextech: 1918-1945*, s. 593.

Ze vzpomínek někdejšího spolupracovníka v Národní obci fašistické, Františka Bauera:

„Jan Scheinost, bývalý profesor, vydavatel „Rozmachu“ a bývalý činitel ve straně lidové „jest bezesporně osobou velmi chytrou, nadanou, jest však ve svém jednání jesuitou v každém směru. (...) Scheinost ví, že Gajda je třtinou, podléhající každému, ale nesnaží se ho usměrňovat, jak by bylo potřeba. Scheinost jest malým druhým vydáním Eulenburgovým. Zná chyby „Bohem seslaného“, ale nedovede ho korigovat a bránit chybám.“

Bauer, František: *Moje zkušenosti z Národní Obce Fašistické*, s. 20-22. Bauer byl také informátorem Hradu v N. O. F. Philipp Friedrich Alexander Fürst zu Eulenburg byl „šedou eminencí“ císaře Viléma II. (pozn. autorky).

Pokus o rekonstrukci osobnosti Jana Scheinosta z pera Antonína Klimka a Petra Hofmana na základě údajů z policejních zpráv:

„Z často protichůdných hlášení informátorů vychází dost zvláštní mozaika jeho osobnosti. Scheinost byl zřejmě živelný antiautoritář zvláštního ražení. Asi i trpké vzpomínky z dětství jej vedly od mládí k revoltování proti „špatnému“ světu a řádu; militantní katolicismus pak k odporu proti „antivatikánskému“ Hradu. Nebylo mu proti mysli revoluční násilí; zakládal jakési tajné revoluční bojůvky už dříve mezi klerikální mládeží.“

Klimek, Antonín – Hofman, Petr: *Vítěz, který prohrál: generál Radola Gajda*, s. 153. Scheinostovo dětství bylo na svou dobu nestandardní a neodpovídalo modelu tradiční rodiny, který Scheinost hlásal (pozn. autorky).

Co údajně utkvělo v paměti bývalým kolegům z redakce *Lidových listů* (poté v *Lidové demokracii*) pohledem zpět o desítky let (roku 1980):

„Pamětníci a bývalí spolupracovníci hodnotí J. Scheinosta jako člověka nesporných novinářských kvalit, jako skutečného profesionála. Současně ale také jako člověka se „širokými lokty“, který se uměl prosadit za jakoukoli cenu. V osobním jednání ke svým kolegům byl slušný i tolerantní (...) Na druhé straně prý však také dokázal „podkuřovat“ všude tam, kde se dalo něco získat. A velice brzy se díky této své schopnosti vetřel do přízně Msgr. Staška – postupem doby se pak z „nástroje protišrámkovské politiky“ stal jejím představitelem, který vůdce českého křídla (a vlastně opozice) ČSL v mnohém předčil.“ Kypťová, Ludmila: *Zápas o pokrokovou linii Lidových listů v letech 1924-1939*, s. 280.

Z anonymní zprávy uvězněného agenta Sicherheitsdienst (SD), osoby, která Jana Scheinosta důvěrně znala:

Scheinost „náleží k nejzajímavějším osobnostem I. republiky i Protektorátu po každé stránce. (...)

Osobně jest bonviván života vynikajícího zejména jedlictvím /žroutstvím/ neboť sní několik večerů za sebou a jest postrachem hostitelů / hospodyně min. Šrámka nestačila dělat palačinky. Avšak nejen na hojnost, také na kvalitu jídla si potrpí. (...) Ve společnosti chová se neomaleně právě tak jako doma a ignoruje společenské formy a způsoby. Je rád tam, kde se hodně pije likéry a dobré víno, jež také v jeho domácnosti nikdy nescházely. Poněvadž je dobře vytrénován, neopije se.“
(...)

Jest „řečníkem hloupých slov“. Reprodukční paměť má velikou a jsa profesorem historie dovedl celé hodiny vyprávět z tohoto oboru. Také literaturu ovládá dokonale. Jinak jest člověkem dost nepořádným, jak doma tak i v redakci. Boty byly u něho najity na stole a účty v koši na papír.“
(...)

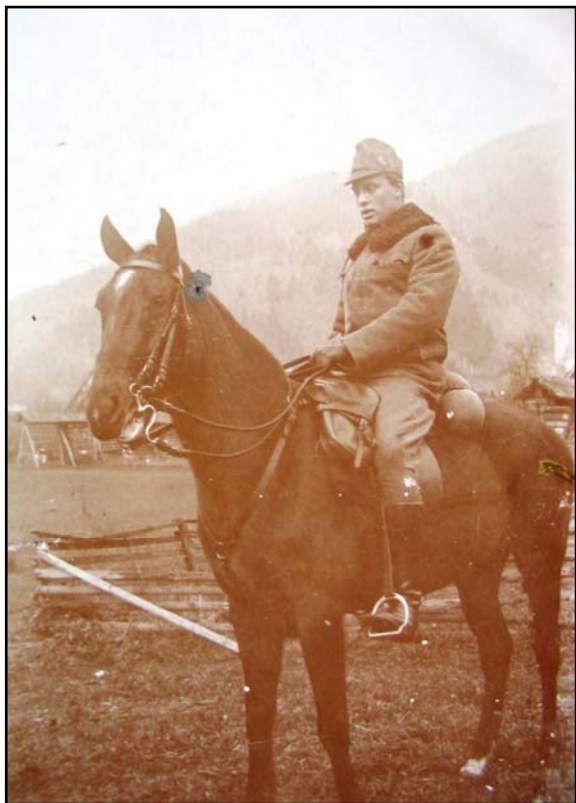
„Liboval si vystupovat vždy v pozadí a nastrkovat do popředí jiné. Jsa znamenitý intrikán, učinil Staška vždy svoji loutkou a dovedl jej přinutit ke všemu, co si usmyslil, když ne hned tedy později.“

Zpráva agenta SD o Janu Scheinostovi (anonymní, nedatovaná. Připojené dokumenty pochází z ledna r. 1947 ale tato zpráva ze spisu „L 243“ je pravděpodobně starší. Končí informacemi o Scheinostově zatčení v květnu r. 1945). In: AMV, 305-386-2.

Bonviván Jan Scheinost (vpravo) s přítelem Karlem Schulzem (uprostřed).

Příloha č. 3: Fotografie

V armádě dosáhl hodnosti kapitána.

Portrétní fotografie z 30. let 20. století.

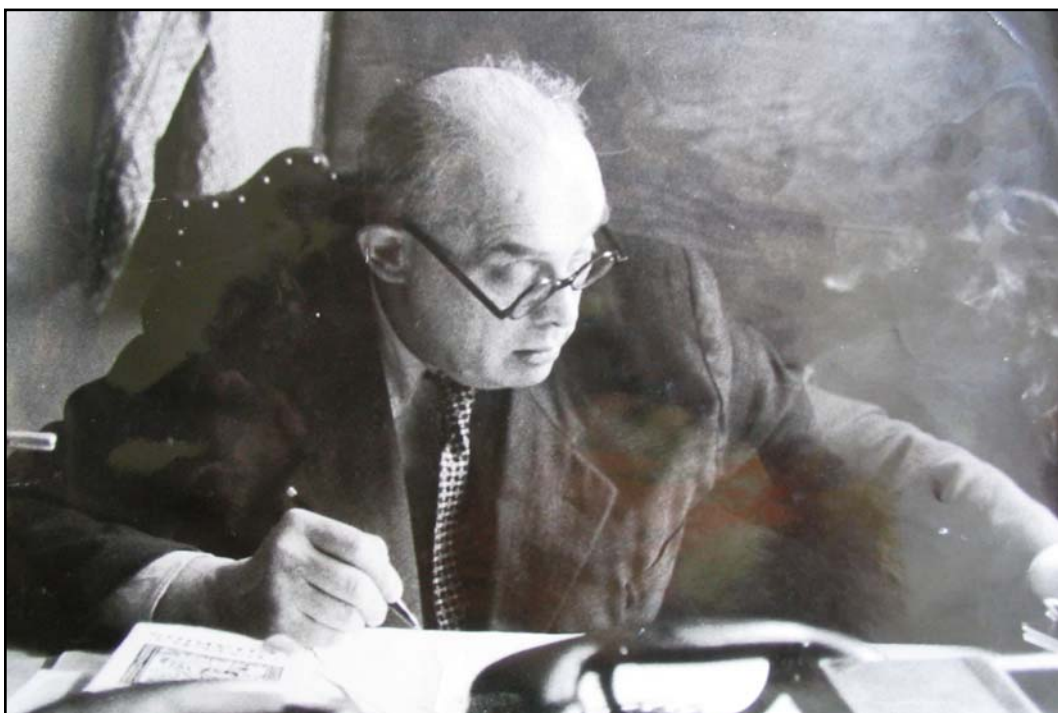
S Bohumilem Staškem v
Karlových Varech r. 1936.

Fotografie s papežskými řády.

Jan Scheinost (vlevo) s dalšími členy řádu sv. Lazara Jeruzalémského.

Po podmíněčném propuštění z vězení r. 1955 si přivydělával překlady.

Fotografie z rodinného archivu Květomily Scheinostové a Jana Scheinosta nejml. přefotografoval Jiří Bárta.